

4-2. Ulovligt vilkår for anvisning af bolig

123.4 Vilkår, procedurfordrejning mv.

En kvinde der nærmede sig myndighedsalderen, boede i en større lejlighed sammen med sin far. Datteren ønskede at flytte hjemmefra, og faren udtalte ønske om at flytte til en mere hensigtsmæssig lejlighed. Datteren bad kommunen om hjælp til at finde en egnet bolig, og faren bad flere gange kommunen om hjælp til at beregne de økonomiske konsekvenser ved en flytning.

Kommunen ville gerne hjælpe. Datteren og faren havde gennem flere år en række samtaler og skriftlig kommunikation med kommunen om deres boligsituation. Blandt andet blev det drøftet om kommunen havde mulighed for at hjælpe datteren til en bolig via den kommunale anvisningsret til almene boliger. Under sagens forløb blev kommunens hjælp til datteren gjort betinget af at faren flyttede.

Faren klagede til ombudsmanden over sagens forløb i kommunen.

Ombudsmanden udtalte at kommunens betingelse for at hjælpe datteren – at faren flyttede – var ulovlig. Reglerne om kommunernes anvisningsret i almenboligloven gav ikke mulighed for at varetage hensyn til andre end den boligsøgende.

Ombudsmanden kritiserede også at Statsamtet København ikke havde påtalt det ulovlige vilkår. (J.nr. 2004-3379-163).

A talte den 4. april 2001 med socialdirektør i X Kommune B om sin økonomiske situation. Af et notat som B har lavet om samtalen, fremgår det at A udtrykte ønske om at flytte til en mindre bolig bl.a. af hensyn til sin økonomi. Den 12. august 2001 havde A igen en samtale med B. A's datter C deltog også i samtalen. Også under denne samtale blev spørgsmålet om en mindre bolig drøftet. B sagde således til A at han burde finde en anden bolig med lavere husleje, så han kunne få en bedre økonomi. B nævnte i den forbindelse også det forhold at C snart blev

18 år og formentlig ville flytte hjemmefra. C oplyste under samtalen at hun overvejede at flytte.

I et brev af 16. august 2001 om A's økonomiske situation anførte kommunen bl.a. følgende:

”Du har også tidligere informeret os om, at når nu din datter måske snart flytter så vil du gerne have en mindre bolig, da du nu bor med 4 værelser. I forhold til din økonomi, så vil dette også være en god idé. Jeg går derfor ud fra, at du allerede har ladet dig registrere som aktiv boligsøgende i diverse boligforeninger og hvis du ikke er det, så vil jeg gerne opfordre dig til at få dette gjort.”

I et brev af 21. september 2001 skrev kommunen følgende til A:

”Du har flere gange rettet henvendelse til forvaltningen, både ved Borgmesteren og her i Social- og Sundhedsforvaltningen omkring en eventuel flytning til (Y)-by.

I forlængelse af disse samtaler og i øvrigt skal det derfor nævnes, at vi er villige til at hjælpe dig økonomisk i forbindelse med en flytning til (Y)-by.

Dette gælder både en vurdering i forhold til eventuelt indskud og / eller et depositum.

Det er en forudsætning for denne hjælp, at dine økonomiske forhold vil blive forbedret samt, at boligen har en rimelig standard.

Når du har et konkret tilbud, så er vi villige til at kigge på din ansøgning hurtigt.”

Den 1. oktober 2001 meddelte A i et brev X Kommune at han ikke længere ønskede at flytte til Y-by. A begrundede det med at kommunen ikke havde kunnet oplyse ham om hvor meget han skulle betale tilbage til kommunen hvis han flyttede.

I brev af 12. oktober 2001 fremkom X Kommune med beregning af A's økonomiske situation hvis han flyttede til en lejlighed som han havde bragt i forslag den 9. oktober 2001.

A's datter fyldte 18 år den 7. december 2001. I den forbindelse forstår jeg at A's økonomi blev forværret, bl.a. fordi han ikke længere modtog børneydelse til

hende.

Den 8. marts 2002 svarede formanden for socialudvalget, D, A på nogle spørgsmål han havde stillet D vedrørende eftergivelse af indskudslån og betaling af flytteudgifter.

A's sag om tilbagebetaling af indskudslån blev behandlet på et socialudvalgsmøde den 19. marts 2002, og i brev af 20. marts 2002 meddelte social- og sundhedsforvaltningen bl.a. følgende:

”Socialudvalget finder, at dit beboerindskudslån ikke kan eftergives.

Socialudvalget vil dog gerne tilslutte sig dit eget forslag om, at dit afdrag på dette lån fastsættes til et månedligt beløb på 300 kr. fra 1. maj 2002.

...

Socialudvalget har også stillet sig positiv overfor at ville hjælpe dig i en eventuel flyttesituation. På nuværende tidspunkt kan man ikke sige, hvordan den eventuelle hjælp vil blive ydet, da der vil blive taget stilling til dette, når du har et konkret tilbud. Der kan dog henvises til brevet af 8. marts 2002 fra medundertegnede (D).”

I de efterfølgende måneder bad A X Kommune om at regne på hans økonomiske situation ved flytning til andre lejligheder som han var blevet tilbudt. Den 25. april 2002 meddelte X Kommune således at A's økonomi ville blive forbedret hvis han tog imod en tilbudt lejlighed i Z Kommune. Den 14. maj 2002 meddelte X kommune at A kunne opnå en månedlig besparelse på sin nettoudgift til husleje på ca. 800 kr. hvis han tog imod en tilbudt lejlighed i X Kommune. I begge tilfælde mente X kommune at der var tale om en så væsentlig forbedring af A's økonomiske forhold at kommunen var indstillet på at yde A hjælp til betaling af beboerindskud.

Ifølge X Kommunes journalark oplyste C under en samtale den 29. maj 2002 med sin sagsbehandler at hun ønskede at flytte hjemmefra. Hun bad samtidig kommunen om hjælp til at betale et ventelistegebyr til boligforeningen Æ.

Den 23. juni 2002 godkendte socialdirektør B følgende indstilling af 21. juni 2002 fra social- og sundhedsforvaltningen:

”Boligafsnittet anbefaler, at der dispenseres fra reglerne, således at (C) kan anvise en bolig gennem den boligsociale venteliste. Det er dog en *betingelse* for dispensationen, at det klart er dokumenteret, at faderen har en underskrevet lejekontrakt på boligen i (Y)-by og at flytningen er en realitet.”

Det fremgår endvidere af X Kommunes journaludskrifter vedrørende A at A flere gange i 2002, 2003 og 2004 talte med sin sagsbehandler om muligheden for at flytte, og om hvor C skulle bo hvis han flyttede. Det fremgår ligeledes at A flere gange i samme periode rettede henvendelse til kommunen for at få hjælp til betaling af regninger idet A havde problemer med at få sin førtidspension og andre indtægter til at dække de løbende udgifter til husleje mv.

I et brev af 10. september 2002 skrev kommunen bl.a. således til A:

”Som konkluderet på mødet afhænger det videre forløb af, hvilken beslutning (C) træffer om sine fremtidige boforhold.

(C) kan vælge fortsat at bo hjemme, således som du tilbød på mødet. I så fald vil det være op til dig og (C) at indgå aftaler om, hvilken betaling du skal have fra (C) til dækning af husleje mm.

Dette forhold kan kommunen ikke gå nærmere ind i, – det vil være op til en aftale mellem dig og (C) om hvad I mener, der vil være en rimelig betaling, set på baggrund af (C)’s og din samlede økonomi.

Kommunen kan dog være behjælpelig med evt. at trække et fast beløb i (C)’s månedlige udbetalinger, og sende dem til dig, såfremt (C) selv ønsker en sådan ordning.

Vælger (C) ikke at blive boende hjemme hos dig, vil situationen være anderledes. I så fald vil kommunen støtte (C) i forhold til dét at flytte hjemmefra, og kan f.eks. være behjælpelig med at undersøge, hvilke muligheder der er for (C), hvis hun gerne vil have sine husdyr med sig.

Desuden kan kommunen være behjælpelig med at se nærmere på (C)’s økonomi: hvad har hun råd til at betale i husleje osv., hvis hun også skal have sin økonomi til at hænge sammen.

For dit vedkommende, (A), betyder det, at du er nødt til at gøre op med dig selv, om du ønsker at blive boende i din nuværende bolig, eller om du skal flytte

til en mindre og billigere bolig.

Kommunen har ikke mulighed for at gå ind i det forslag, som du fremlagde på mødet, om at kommunen skal betale dig for at have din datter boende.

Såfremt du beslutter dig for at flytte til en mindre bolig, vil kommunen naturligvis være behjælpelig hermed, i det omfang det er muligt. Som du ved, vil vi f.eks. gerne hjælpe dig med at få overblik over din økonomi ved en eventuel flytning.”

I brev af 20. november 2002 skrev formanden for socialudvalget i X Kommune følgende til A:

”...

Som du tidligere er blevet oplyst om, vil kommunen gerne være behjælpelig, såfremt (C) måtte ønske at flytte hjemmefra, ligesom du også selv kan få hjælp og vejledning, hvis du ønsker at flytte til en mindre bolig.

...”

X Kommune gentog i brev af 10. februar 2003 at den ville være C behjælpelig hvis hun besluttede sig for at flytte hjemmefra.

Den 26. marts 2003 bad A X Kommune om at oplyse hvor kommunen havde hjemmel til at stille som betingelse for at hjælpe C med en bolig at A flyttede. X Kommunes borgmester svarede i brev af 31. marts 2003 bl.a. følgende:

”Jeg kan forstå, at du løbende har haft møder med Social- og Sundhedsforvaltningen om din og din datters boligsituation m.m.

Forvaltningen har oplyst, at din datter vil have rimelig gode chancer for at få tildelt en ét-værelses lejlighed, såfremt hun henvender sig i Boligafdelingen som aktivt boligsøgende.

Det er imidlertid en forudsætning, at din datter selv tager initiativ til en flytning. Kommunen har ikke mulighed for at pålægge din datter at flytte, hvis hun ikke selv ønsker det.

...

Hvorvidt du selv ønsker at flytte er naturligvis helt op til dig. Det skal kommunen selvfølgelig ikke bestemme. Men jeg kan forstå, at du flere gange har

drøftet muligheden af at flytte med Pensionsafdelingen, da din økonomi har svært ved at hænge sammen med din nuværende husleje, og at det er Pensionsafdelingens opfattelse, at det vil være en god ide, hvis du i tide flytter til en mindre bolig end din nuværende.”

I brev af 6. januar 2004 meddelte C socialdirektør B at hun nu ønskede at gøre brug af kommunens tilbud om hjælp til at flytte hjemmefra. B påførte i forlængelse heraf den 15. januar 2004 social- og sundhedsforvaltningens indstilling af 21. juni 2002 følgende resolution:

”Har modtaget boligtilbud til/fra (A) en 2-rums bolig i (Z)-by. Ovenstående indstilling i forhold til datteren (C) er fortsat gældende (også bolig i (Z)-by).”

I kommunens journal om A er der den 16. januar 2004 anført følgende telefonnotat:

”Dd ringet til (A), da han ikke mødte jvf. aftalen i går.

Det viser sig nu, at han ikke har tænkt sig at tage boligen, da (C) i går ikke fik tilbudt / tilsagn på en bolig. Han vil fortsat ikke flytte før der kommer en afklaring på datterens boligsituation. Han forventer at dette senest vil ske 1.3.04, da han har opsagt hende.

Sag må bero på hvad han beslutter sig for.

...”

Den 20. januar 2004 meddelte A kommunen at han ikke ønskede at flytte. Den 28. januar 2004 skrev borgmesteren til A på ny:

”...

Din datters ansøgning om bolig er blevet vurderet ud fra de retningslinier, som er vedtaget af Kommunalbestyrelsen, og din datter opfylder som udgangspunkt ikke betingelserne for at få anvist en bolig gennem kommunen.

Med baggrund i de drøftelser, du gennem årene har haft med Social- og Sundhedsforvaltningen, har socialdirektøren i denne specielle situation besluttet at give din datter en dispensation. Hun kan derfor få tilbudt en bolig via den kommunale boliganvisning, hvis du flytter til en anden bolig.

Hvis din datter skal anvises en bolig gennem kommunen, forudsætter dette imidlertid, at du selv har besluttet dig for at flytte. Når du på et tidspunkt vælger

at tage imod et tilbud om en anden bolig, vil kommunen så hurtigt som overhovedet muligt tilbyde din datter en bolig. Når du kommer med en underskrevet kontrakt på en ny bolig, så vil Social- og Sundhedsforvaltningen hjælpe din datter.

...”

Den 28. januar 2004 modtog Statsamtet København A's klage over at X Kommune for at hjælpe C med en bolig stillede som betingelse at A flyttede.

C flyttede i egen bolig den 1. marts 2004. En bolig jeg forstår hun blev tilbudt fordi hun var skrevet op i boligforeningen Æ. Jeg har således forstået at X Kommune ikke havde noget med anvisningen af boligen at gøre.

Den 10. marts 2004 afgav X Kommune en udtalelse til Statsamtet København. I udtalelsen er bl.a. følgende anført:

”Klager har i mange år boet alene sammen med sin datter. Siden datteren fyldte 18 år, og børneydelsen bortfaldt, har klager mange gange kontaktet (X) Kommune for at få økonomisk hjælp til, at datteren kunne blive boende hjemme.

...

Social- og Sundhedsforvaltningen har rådet klager til at søge en billigere lejlighed. Social- og Sundhedsforvaltningen har endvidere lovet at hjælpe klagers datter med at få egen bolig, således at (A) kan flytte til en mindre og billigere lejlighed uden datteren.

Klager har flere gange været tilbudt en billigere lejlighed gennem det boligselskab, hvor han bor, men har ikke taget imod tilbuddene.

Til klagers spørgsmål i brev af 8. februar 2004 skal det bemærkes, at klagers datter ikke umiddelbart opfyldte kriterierne for at blive anvist en bolig af kommunen. Det var derfor en betingelse for, at kommunen kunne anvise en bolig, at hun reelt var boligsøgende og ikke kunne få en bolig gennem de normale ventelister i boligselskaberne, og at der blev givet dispensation fra kommunens normale anvisningskriterier.

Klagers datter er først for nylig blevet skrevet op til en bolig, og er allerede blevet tilbudt en lejlighed.

Kommunen har løbende forsøgt at rådgive og hjælpe klageren i denne sag

indenfor lovgivningens rammer. Til belysning heraf vedlægges kopi af breve til klager. Endvidere vedlægges pjece om boliganvisning i (X) Kommune.”

Den 31. marts 2004 afgav Statsamtet København en udtalelse i anledning af A's klage over X Kommunes behandling af C's sag om anvisning af bolig. Statsamtet anførte bl.a. følgende:

”Det fremgår ikke af lov om almene boliger § 59, efter hvilke kriterier kommunen skal anvise de almene boliger, kommunen råder over, men i vejledning om udlejning af almene boliger, vejl. nr. 4120 af 27. december 1996 fremgår det af afsnit 5.2.1, at der skal være tale om et *akut* behov for de pågældende boligsøgende, som f.eks. kan være personer med handicap, ældre, unge gravide uden egen bolig eller enlige med børn. Af andre grupper kan nævnes: Enlige fraskilte, flygtninge, tvangsauktionsramte, fraskilte i øvrigt, som ikke har mulighed for at skaffe sig bolig på anden måde – alt afhængig af, hvor akut boligbehovet skønnes at være for de pågældende.

Kommunalbestyrelsen vurderer, om de boligsøgende, der henvender sig, har et så påtrængende boligbehov, at de bør anvises til en af de boliger, kommunalbestyrelsen får stillet til rådighed. Finder kommunalbestyrelsen ikke, at der er tale om et påtrængende behov, kan den henvise den boligsøgende til at lade sig skrive på venteliste hos de boligorganisationer, der har boliger i kommunen.

...

Tilsynet finder ikke grundlag for at udtale, at det skøn, kommunen har udøvet i den konkrete sag, er i strid med de rammer, der følger af den offentligretlige lovgivning og offentligretlige retsgrundsætninger.

Tilsynet har lagt vægt på, at kommunen efter det oplyste, har foretaget en konkret individuel vurdering af Deres datters boligproblem, og fundet, at hun ikke var i en sådan social situation, at det kunne begrunde en opnotering på kommunens boligsociale venteliste. Derimod har hun modtaget vejledning om opnotering i de almene boligorganisationer, hvorigennem hun nu er blevet tilbudt bolig.”

Den 29. juni 2004 bad A telefonisk statsamtet om at genoptage sagen.

I brev af 28. august 2004 bad A på ny statsamtet om at genoptage sagens behandling. A henviste i den forbindelse til at borgmesteren i brev af 28. januar 2004 havde stillet betingelse om at A fraflyttede sin lejlighed, før kommunen ville anvise en lejlighed til C. Statsamtet afslog i brev af 9. september 2004 at genoptage sagen.

A klagede i september måned 2004 til mig over at X Kommune havde stillet krav om at han flyttede, før kommunen ville anvise C en lejlighed.

I den lokale avis skrev A et åbent brev til borgmesteren der bl.a. angik spørgsmålet om det lovlige i at stille som betingelse for hjælp til C at A skulle fraflytte sin bolig. I brev af 19. oktober 2004 svarede borgmesteren bl.a. herpå. Borgmesteren anførte i den forbindelse bl.a. følgende:

”Jeg har i brev af 28. januar 2004 oplyst dig, at din datter ikke opfyldte betingelserne for at blive anvist en bolig. Men på grund af den specielle situation ville hun kunne få dispensation, hvis du samtidig fraflyttede din bolig. Grunden til at du skulle fraflytte din bolig var, at du havde svært ved at få din økonomi til at hænge sammen og selv havde fremført ønske om at flytte, ligesom din datter også selv ønskede en selvstændig bolig. Det er derfor min oplevelse, at der faktisk blev ydet en ekstra indsats for at hjælpe jer.”

I anledning af A's klage modtog jeg udtalelser af 14. og 22. februar 2005 fra henholdsvis X Kommune og Statsamtet København. Kommunen anførte bl.a. følgende i sin udtalelse:

”I forbindelse med vejledning af (A) om, hvilke handlemuligheder han havde, ønskede kommunen at fjerne den bekymring, han havde for, hvor (C) skulle bo, hvis han flyttede til en mindre lejlighed.

I den løbende vejledning af (A) har kommunen derfor lovet (A), at hvis han ønskede at flytte og fandt en mindre bolig, ville kommunen forsøge at hjælpe (C), med at få sin egen bolig.

I 2002 oplyste (A), at han ønskede at flytte til (Y)-by, hvor han tidligere har boet.

I den forbindelse foretog kommunen en konkret vurdering af, om (C) opfyldte kriterierne for at få anvist en bolig efter kommunens regler om

boligsocial anvisning.

(C) opfyldte ikke umiddelbart de almindelige kriterier for kommunal anvisning af bolig. Men anvisningsreglerne giver mulighed for, at socialdirektøren kan give dispensation, hvis særlige forhold taler for dette.

I den konkrete situation skønnede kommunen, at det ville kunne give (C) problemer, hvis hun skulle flytte med sin far til (Y)-by. Ligeledes skønnede man, at (C), af hensyn til sin egen udvikling, havde behov for at komme til at leve en selvstændig tilværelse, og at det var tvivlsomt, om hun selv ville være i stand til at finde en bolig med kort varsel.

Baggrunden for ovennævnte var, at (C), der dengang var 19 år, boede hjemme hos sin far. Hun havde været optaget på uddannelsen som social og sundhedsassistent, men var stoppet, fordi hun ikke kunne klare kravene. Hun levede på daværende tidspunkt af aktiveringsydelse.

Boligkontoret indstillede på det grundlag, at (C) fik dispensation på grundlag af særlige omstændigheder, således, at kommunen ville anvise en bolig til hende i (X)-by, hvis det blev dokumenteret, at hendes far skulle flytte.

Da (A) ikke flyttede alligevel, var det ikke kommunens indtryk, at (C) fortsat ønskede at flytte hjemmefra, så længe hun kunne bo hos faderen og han ikke flyttede.

Dispensationsmulighederne er derfor ikke blevet konkret vurderet på det grundlag.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at (C) i begyndelsen af 2004 fik anvist en bolig gennem boligorganisationernes almindelige ventelistesystem efter at have været skrevet op i kort tid.”

Statsamtet anførte bl.a. følgende i sin udtalelse:

”Tilsynet lagde herved vægt på, at kommunen efter det oplyste havde foretaget en konkret individuel vurdering af (A)’s datters boligproblem, og fundet, at hun ikke var i en sådan social situation, at det kunne begrunde en opnotering på kommunens boligsociale venteliste. Derimod havde (A)’s datter modtaget vejledning om at blive skrevet op til en bolig i en almen boligorganisation, hvorigennem hun var blevet tilbudt en bolig.

Tilsynet kan i det hele henholde sig til udtalelsen af 31. marts 2004.

Tilsynet kan supplerende oplyse, at Tilsynet i forbindelse med behandlingen af sagen overvejede, hvorvidt brev af 28. januar 2004 fra borgmester (E) til (A), hvor det anføres, at 'hvis din datter skal anvises en bolig gennem kommunen, forudsætter dette imidlertid, at du selv har besluttet dig for at flytte', var udtryk for, at kommunen i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om anvisningen af bolig til (A)'s datter havde opstillet en usaglig betingelse.

Det var imidlertid Tilsynets opfattelse, at formuleringen i dette brev ikke var udtryk for, at kommunen gjorde en dispensation til datteren betinget af (A)'s fraflytning, idet det af sagens akter fremgik, at kommunen i betydeligt omfang havde ydet vejledning vedrørende familiens økonomiske situation, og at tilbuddet om at dispensere fra reglerne for boliganvisning var et udslag af, at kommunen ønskede at hjælpe (A) med at forbedre hans økonomiske situation ved at flytte til en mindre lejlighed, samtidig med at (A)'s datter kunne etablere sig i egen bolig. Det fremgår således også af kommunens udtalelse af 14. februar 2005, at det var kommunens indtryk, at (A)'s datter ikke ønskede at flytte hjemmefra, så længe (A) blev boende i sin lejlighed i (X)-by."

Jeg bad i brev af 24. februar 2005 A om eventuelle bemærkninger til udtalelserne. A fremkom den 28. februar 2005 med bemærkninger og vedlagde et brev dateret 14. september 2002 til X Kommune hvori A har anført at han ikke ønsker at flytte. I brev af 10. marts 2005 bad jeg X Kommune om en supplerende udtalelse, herunder til det A havde anført. Kommunen afgav den 18. maj 2005 en udtalelse med bl.a. følgende indhold:

"Til ombudsmandens brev af 10. marts kan det oplyses, at der ikke i sagen er et brev fra (A) af 14. september 2002, hvor han tilkendegiver, at han ikke ønsker at flytte overhovedet. Det var kommunens opfattelse af dialogen med (A), at det var det konkrete boligtilbud han ikke ønskede at benytte. Kommunen har således i hele forløbet haft det indtryk, at (A) ønskede at flytte, hvis han kunne få en attraktiv bolig. (A) har også på senere tidspunkter drøftet konkrete boligtilbud med sin sagsbehandler. Der henvises i øvrigt til journalark i sagen for perioden

10.04.02 til 26.06.02.

I forhold til (C), blev der givet dispensation fra kommunens anvisningsregler den 21. juni 2002, således at kommunen kunne anvise hende en bolig jfr. notat af 21. juni 2002 og kommunens tidligere udtalelse til ombudsmanden.

Akterne fra (C)'s sag vedlægges i kopi. Der henvises særligt til (C)'s brev til kommunen af 6. januar 2004, hvoraf det fremgår, at (C) var klar over, at kommunen ville hjælpe, når hun ville flytte hjemmefra, herunder at det først er i det pågældende brev fra januar 2004, at hun selv tilkendegiver ønsket om at flytte over for kommunen.

Hun fik imidlertid samtidig anvist en bolig i (Æ) uden kommunens hjælp. Hendes anmodning blev derfor ikke behandlet.”

Jeg bad den 3. juni 2005 A og C om deres eventuelle bemærkninger til kommunens udtalelse. I brev af 5. juni 2005 fastholdt A at han ikke havde ønsket at flytte. C skrev i brev af 29. juni 2005 at hun flere gange i 2002 over for sin sagsbehandler oplyste at hun ønskede at flytte, men at hun flere gange havde fået den besked at hun, indtil A flyttede, kunne bo hos ham.

Ombudsmandens udtalelse

”Jeg har forstået situationen sådan at da Deres datter fyldte 18 år med udgangen af 2001, blev Deres økonomiske situation forværret. Dette skyldtes at De herefter ikke modtog ydelser som børnefamilie, og at De og Deres datter ikke kunne få en ordning med at hun betalte Dem for at bo hos Dem, til at fungere.

Deres økonomiske situation gjorde det svært for Dem at få Deres indtægter til at dække Deres udgifter. Jeg forstår at De derfor var interesseret i at finde en lejlighed der ville mindske Deres nettohusleje. Det var imidlertid vigtigt for Dem at den lejlighed som De skulle flytte til, passede ikke bare til Deres økonomi, men også til Deres behov for bolig i de næste mange år. De var således ikke interesseret i at flytte til en lejlighed der ville kræve endnu en flytning senere. Endelig var det meget vigtigt for Dem at (C)'s boligsituation blev afklaret samtidig med at De fandt en ny bolig. Jeg har forstået Dem sådan at De ikke var

interesseret i at flytte til en anden bolig med en størrelse og husleje der forudsatte at (C) flyttede med, idet dette ville indebære endnu en flytning når hun flyttede hjemmefra.

Deres økonomiske situation og den manglende afklaring af Deres boligsituation efter at (C) var fyldt 18 år, medførte at De flere gange måtte bede (X) Kommune om at hjælpe Dem med at betale forskellige regninger. Jeg har forstået at kommunen på den baggrund mente at det var fornuftigt at Deres boligsituation blev afklaret ved at De fandt en mere passende lejlighed. Kommunen var derfor indstillet på at hjælpe Dem hertil, hvad enten løsningen blev en lejlighed i eller uden for kommunen.

Efter at jeg har gennemgået Deres sag, kan det ikke give mig grundlag for kritik at kommunen – siden udgangen af 2001 – opfattede situationen sådan at De var interesseret i at flytte til en mere hensigtsmæssig lejlighed.

For så vidt angår (C)'s flytteønsker, må jeg, sådan som sagen er oplyst over for mig, lægge til grund at disse i begyndelsen af forløbet har været mindre klart meldt ud over for kommunen. Det fremgår således af sagen at (C) under en samtale den 12. august 2001 med socialdirektør (B) udtrykte overvejelser om at flytte. Under en samtale den 29. maj 2002 med sin sagsbehandler fremsatte (C) et udtrykkeligt ønske om at flytte, og i et brev af 6. januar 2004 meddelte hun at hun nu ville bede kommunen om at indfri sit løfte om at hjælpe hende med en lejlighed. Den 16. januar 2004 oplyste De under en telefonsamtale med Deres sagsbehandler at De havde meddelt (C) at hun skulle flytte ud af Deres lejlighed senest den 1. marts 2004. Jeg mener derfor at kunne lægge til grund at (X) Kommune siden maj måned 2002 har været bekendt med at (C) ønskede at flytte, og senest fra den 16. januar 2004 har været bekendt med at hun fra den 1. marts 2004 ikke længere kunne bo hos Dem.

For så vidt angår spørgsmålet om hvorvidt Deres fraflytning blev inddraget i sagen om anvisning af bolig til (C) som et vilkår for at kommunen ville hjælpe hende, eller om forholdet om anvisning af bolig til (C) indgik i Deres sag som led i vejledning til Dem i forbindelse med Deres flytteovervejelser, er der oplysninger som peger i forskellige retninger.

(X) Kommunes brev af 10. september 2002 til Dem fremstår således alene som en – ganske udførlig og præcis – vejledning til Dem om kommunens muligheder for at hjælpe i Deres og (C)'s situation.

Jeg mener imidlertid at kunne lægge til grund at kommunen inddrog Deres fraflytning som et vilkår ved indstillingen af 21. juni 2002 og ved socialdirektør (B)'s (fornye)de påtegning på indstillingen den 15. januar 2004. Deres fraflytning er også angivet som et vilkår i borgmester (E)'s brev af 28. januar 2004. I brev af 19. oktober 2004 anførte borgmester (E) igen forholdet som et vilkår og angav samtidig at begrundelsen for at De skulle flytte, var at Deres økonomi kunne forbedres herved.

Jeg må på den baggrund lægge til grund at (X) Kommune efter at kommunen var bekendt med at (C) ønskede at flytte, og også efter det tidspunkt hvor kommunen var bekendt med at hun ikke kunne blive boende hos Dem, opstillede et vilkår om at De skulle flytte før hun kunne blive skrevet op på kommunens boligsociale venteliste. Jeg må endvidere lægge til grund at en af årsagerne til at (X) Kommune stillede dette vilkår, var at en flytning ville kunne forbedre Deres økonomi.

(X) Kommune må således ved vurderingen af (C)'s mulighed for at blive skrevet op på den boligsociale venteliste anses at have inddraget et hensyn til Deres økonomi.

Min undersøgelse vedrører alene om det var lovligt at (X) Kommune ved behandlingen af (C)'s sag inddrog dette hensyn. Hvorvidt (C) var berettiget til at blive skrevet op på (X) Kommunes boligsociale venteliste, indgår derimod ikke i min undersøgelse.

(X) Kommune har i brev af 10. marts 2004 til Statsamtet København henvist til en pjece om boliganvisning. Pjecen handler om anvisning af bolig efter den såkaldte fjerdedelsregel i lov om almene boliger. Jeg forstår på den baggrund at den bolig som (C) kunne blive skrevet op til på vilkår af at De flyttede, var en bolig som (X) Kommune havde fået stillet til rådighed efter § 59, stk. 1, 1. pkt., i lov om almene boliger (lovbekendtgørelse nr. 427 af 28. maj 2001). Denne bestemmelse havde følgende indhold:

'§ 59. Den almene boligorganisation skal efter kommunalbestyrelsens bestemmelse stille indtil hver fjerde almene familiebolig til rådighed for kommunalbestyrelsen til løsning af påtrængende boligsociale opgaver i kommunen, herunder at opnå en mere afbalanceret beboersammensætning i enkelte almene afdelinger.'

Som det fremgår, skal kommunerne anvende deres ret til at anvise boliger efter denne bestemmelse til at løse påtrængende boligsociale opgaver. Loven indeholder – bortset fra hensynet til en afbalanceret beboersammensætning – ingen definition af de boligsociale opgaver der kan løses efter bestemmelsen. Lovens forarbejder angiver ikke nogen yderligere definition heraf. Heller ikke i bekendtgørelse nr. 513 af 24. juni 2002 om udlejning af almene boliger mv. er der angivet noget nærmere herom. Derimod er der i vejledning nr. 4120 af 27. december 1996 anført bl.a. følgende:

'5.2.1. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om anvisning efter lov om almene boliger m.v. (1/4-reglen)

...

Hvem kan anvises? Der skal være tale om et akut behov for de pågældende boligsøgende, som f.eks. kan være personer med handicap, ældre, unge gravide uden egen bolig eller enlige med børn. Af andre grupper kan nævnes: Enlige fraskilte, flygtninge, tvangsauktionsramte, fraskilte i øvrigt, som ikke har mulighed for at skaffe sig bolig på anden måde – alt afhængig af hvor akut boligbehovet skønnes at være for de pågældende.'

Formålet med kommunernes anvisningsret er således at give kommunerne mulighed for at løse en ansøgers akutte behov for en bolig.

Det er derfor kun de boligsøgendes egen situation der kan inddrages ved vurderingen af hvem der skal tilbydes en ledig lejlighed omfattet af bestemmelsen. De vilkår som en kommune kan stille for at skrive boligsøgende op på den boligsociale venteliste, kan derfor også kun angå de boligsøgendes egne forhold.

Det havde derfor været lovligt hvis (X) Kommune havde stillet som vilkår at (C) havde et akut eller et særligt behov for en bolig. Der var derimod ikke

lovligt at (X) Kommune stillede som vilkår for at anvise (C) en bolig efter bestemmelsen at De fraflyttede Deres lejlighed for at forbedre Deres økonomi. Endvidere bemærker jeg at den måde hvorpå Deres og (C)'s sager er blevet kædet sammen, kan virke som et utilbørligt pres over for Dem for at få Dem til at fraflytte Deres lejlighed idet De blev stillet i udsigt at De herved kunne hjælpe Deres datter til en mulighed for at flytte hjemmefra. Et ønske som jeg forstår at både De og hun havde, idet det havde vist sig vanskeligt at få de økonomiske forhold i et boligfællesskab mellem Dem og (C) til at fungere.

Jeg mener på den baggrund at (X) Kommunes handlemåde i sagen har været meget kritisabel. Jeg har samtidig hermed gjort (X) Kommune bekendt med min opfattelse, men jeg foretager mig ikke mere i sagen. Jeg har herved lagt vægt på at (C), før De klagede til mig, havde fået sin egen lejlighed, og at der derfor ikke er grundlag for at henstille til (X) Kommune at genoptage spørgsmålet om hvorvidt (C) kan noteres på kommunens boligsociale venteliste.

Da (X) Kommune ved at stille det nævnte vilkår gik ud over de beføjelser der var tillagt kommunen ved loven, mener jeg at det er kritisabelt at Statsamtet København ikke påtalte dette over for kommunen. Jeg har samtidig hermed gjort Statsamtet København bekendt med min opfattelse.